

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓
วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ (ชั้น ๓)
ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร สันติเมทนีดล
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. พลตรี วิสูตรี นาเงิน
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา กรมเสมียนตรา
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นายพรชัย คำนววิวัฒน์
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๖. นายอมร เลาहनตรี
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

๗. นายกมล บัวสวรรค์
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
แผนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์
ที่ปรึกษาระบบราชการ
แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๙. นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๐. นายวิฑิตะ วุฒิสันต์
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. นางรวมพร วุฒิสงห์ชัย
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๒. นายกิตติศักดิ์ ปรกติ	กรรมการ
๑๓. นายขวัญชัย วสวงศ์	กรรมการ
๑๔. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๕. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ
๑๖. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๗. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ	กรรมการ
๑๘. นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์	กรรมการ
๑๙. นางวนิดา สักการ โกศล
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	เลขานุการ

๒๐. นางสาวลักขณา ศรีสุคพ่อง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
แทนผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. คุณพรทิพย์ จาละ กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติตราชการ
๒. นายถวิล เปลี่ยนศรี กรรมการ
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	ติตราชการ
๓. นายครรชิต มาลัยวงศ์ กรรมการ	ติตราชการ
๔. นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ	ติตราชการ
๕. นายนคร เสรีรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันโท เกรียงศักดิ์ มิตรประสาน	กระทรวงกลาโหม
๒. ว่าที่ร้อยโทหญิง อนุรักษ์พันธ์ ทรัพย์แสง	กระทรวงกลาโหม
๓. นางสาวศรี ศรีอารียวงศ์	กระทรวงมหาดไทย
๔. นางจินตนา วณิชกิจเกื้อผล	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๕. นางบังอร เทียนเกษม	สำนักงานประมาณ
๖. นางสาวจริยาภรณ์ พึ่งกล่อม	สำนักงานประมาณ
๗. พันตำรวจโท วรทัต วิเชียรสรรค์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นางสาวปณิศา เหลืองวรรณ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางภัคพิชา จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. นายวิริยะ รามสมภพ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๑. นางสาวอรนิตร์ จันทรัตน์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๒. นายยศวัฒน์ พัฒนธีระพันธ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๓. นางสาวรณิ ศิลาวิลาศภักดิ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นางสาวผลทิพย์ สร้างสวน	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นางสาวปศิญา เชื้อสี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. นางสาวสุกัญญา วงศ์รัตนชัย	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๘. นางสาวกิตติมา คงสำรวย	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๙. นายอัศเรศ อิศโรสกุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. นายชำนาญ เตือนวีระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๑. นางสาวอรปวีณ์ จิตราทาน	กรมประชาสัมพันธ์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากประธานฯ ดิถุภารกิจเร่งด่วน จึงให้ที่ประชุมพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะมาทำหน้าที่ประธานฯ ในการประชุมต่อไป ซึ่งเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการ โกศล) เสนอ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ที่ประชุมพิจารณาเป็นผู้ทำหน้าที่ประธานฯ การประชุมต่อไป และที่ประชุมได้มีมติให้นายทศพร ศิริสัมพันธ์ เป็นประธานฯ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

มติ ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – เดือนมกราคม ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – เดือนมกราคม ๒๕๕๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาคำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔๑ เรื่อง สามารถยุติเรื่องจำนวน ๓๔ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๘ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – เดือนมกราคม ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ไม่มีการดำเนินการ ส่วนเดือนมกราคม ๒๕๕๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

จำนวน ๕ เรื่อง สามารถยุติเรื่องจำนวน ๒ เรื่อง และอยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๓ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า กรณีหน่วยงานรัฐทำลายข้อมูลข่าวสาร โดยอ้างเหตุผลปฏิบัติตามระเบียบงานสารบรรณของสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่หน่วยงานเข้าใจผิดว่าสามารถทำลายข้อมูลข่าวสารได้เมื่อเก็บไว้ครบ ๑๐ ปี แท้จริงแล้วไม่สามารถทำลายข้อมูลได้ สามารถทำลายได้แต่เอกสาร แต่ข้อมูลยังต้องเก็บรักษาไว้ ซึ่งอาจจะใช้วิธีอื่นในการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารแทนได้ สืบเนื่องจากกรณีดังกล่าวควรติดตามการดำเนินการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า มีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบดังกล่าวแล้วหรือไม่อย่างไร หากยังไม่ได้ดำเนินการ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรพิจารณาหาทางแก้ไขต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ นำเรื่องเสนอที่ประชุมในครั้งต่อไป เพื่อหามาตรการชักจูงและชี้แจงสร้างความเข้าใจกับส่วนราชการต่างๆ เรื่องปฏิบัติตามระเบียบสารบรรณของสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๖ ว่าด้วยการทำลายเอกสารด้วย

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – เดือนมกราคม ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๔๑ เรื่อง คือคำวินิจฉัยที่ สก ๑๖๕/๒๕๕๒ – สก ๑๘๒/๒๕๕๒ และ สก ๑/๒๕๕๓ – สก ๑๓/๒๕๕๓ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร รวม ๔ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๒ – วท ๔/๒๕๕๒ มีผลคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร รวม ๒ เรื่อง คือ

คำสั่งที่ วท ๑/๒๕๕๒ – วท ๒/๒๕๕๒ และในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๓ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จำนวน ๑ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ วท ๑/๒๕๕๓ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – เดือนมกราคม ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๒๐ เรื่อง และในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๓ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๒๑ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ ผลการดำเนินการในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ (ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการในภารกิจต่างๆ สรุปในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

(๑) โครงการตรวจแนะนำร่วมกับเครือข่ายการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ได้ออกตรวจแนะนำร่วมกับเครือข่ายการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาค จำนวน ๘ จังหวัด รวมทั้งหมด ๔๐ ศูนย์

(๒) โครงการติดตามประเมินผลการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ได้ติดตามประเมินผลการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ จังหวัด รวมทั้งหมด ๑๕ ศูนย์

(๓) โครงการจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาค ได้จัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดสุรินทร์ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๑๐๐ คน และ ๕๕ คนตามลำดับ

(๔) ตรวจสอบโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ปรึกษา เป็นผู้ดำเนินการ เริ่มสัญญา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ จนถึงสิ้นสุดการดำเนินงานของสัญญา และส่งมอบงานในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยในวันที่ ๑๗ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้จัดให้มีการอบรมและทดสอบการใช้ระบบงานในแต่ละภูมิภาค รวม ๕ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และนครศรีธรรมราช ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะนำเสนอรายละเอียดต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกครั้งในการประชุมต่อไป

(๕) ด้านการเฝ้าระวังรักษาสติให้ประชาชนซึ่งถูกละเมิดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจำนวน ๘๕ เรื่อง เรื่องอุทธรณ์ จำนวน ๖๓ เรื่อง ทั้งนี้ ในส่วนของเรื่องอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ เป็นที่ยุติรวมทั้งสิ้น ๖๓ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๖๒ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่องอันเนื่องมาจากผู้อุทธรณ์ถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย จำนวน ๑ คำสั่ง

(๖) บริการตอบข้อซักถามของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Webboard) จำนวน ๑๕ ราย

(๗) ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีผู้ให้บริการผ่านเว็บไซต์จำนวน ๒,๔๑๑ ราย ผู้ให้บริการระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ (GINFO) จำนวน ๗,๕๗๑ ราย จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินการในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๖ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการของคณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เลขาธิการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ ๖/๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ มีนายครรชิต มัลลียงส์ เป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่หลักในการพิจารณาโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยนำเรื่องความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบในการดำเนินการโครงการดังกล่าว รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นและคำแนะนำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในรายละเอียดของโครงการสำคัญของรัฐบาลหลายโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก เช่น โครงการดันกล้าอาชีพ โครงการไทยเข้มแข็ง โครงการชุมชนพอเพียง เป็นต้น ซึ่งโครงการสำคัญเหล่านี้คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรจะมีเว็บไซต์กลางที่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญให้กับประชาชนทราบในรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้วางกรอบในการพิจารณาโครงการสำคัญของรัฐบาลว่า ควรเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในภาพรวมทั้งประเทศ และเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง โดยครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมอบให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ มีหนังสือถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการสำคัญของรัฐบาลว่ามีการดำเนินการในเรื่องความโปร่งใสของโครงการอย่างไร

ทั้งประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อรวบรวมเสนอที่ประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาในภาพรวม ก่อนเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีหนังสือถึงทุกกระทรวงและหน่วยงานอิสระ ยกเว้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศาล เพื่อขอความร่วมมือสำรวจข้อมูลการดำเนินการด้านการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งขณะนี้บางหน่วยงานแจ้งตอบมาแล้ว และหากมีการแจ้งตอบครบถ้วนแล้ว จะได้ประมวลข้อมูลทั้งหมดเสนอต่อคณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อพิจารณาต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบความถี่ในการดำเนินการของคณะกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในโครงการสำคัญของรัฐบาลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒

เลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ สรุปในประเด็นสำคัญได้ ๖ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สรุปผลการดำเนินงานในเชิงนโยบาย เช่น การเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยงานของรัฐทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัด และการห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ และดำเนินการผลักดันกฎหมาย ๒ ฉบับ ประกอบด้วย ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของรัฐสภา และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ รายงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล

ข่าวสารของราชการ ตามแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการกิจสำคัญในด้านต่างๆ เช่น การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทดสอบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๓๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๒ ของจำนวนหน่วยงานรัฐทั้งหมด ๙,๑๑๘ หน่วยงาน การเฝ้าระวังกลัทธิของประชาชนในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ การตอบข้อหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้พิจารณาคำเนินการเป็นที่ยุติแล้วทั้งหมด รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ จัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคในพื้นที่ต่างๆ รวม ๑๐ จังหวัด มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๕๗๑ คน นอกจากนั้น ได้มีการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ รวมทั้งบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้กับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ทำการศึกษาวิจัยพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น

ส่วนที่ ๔ สรุปปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการดำเนินการที่ผ่านมา มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ การสนับสนุนเชิงนโยบายที่ขาดความต่อเนื่องทั้งในเรื่องงบประมาณและโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ยังไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการผลักดันให้มีการแก้ไขโดยเร็ว สำหรับแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป เห็นควรผลักดันให้มีการดำเนินการในเชิงรุก เช่น การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่ได้ละเลยการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น ในเรื่องของการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องรายงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในเดือนตุลาคมของทุกปี แต่มีหน่วยงานรายงานเข้ามาเพียงร้อยละ ๒.๕๒ เท่านั้น เรื่องการกำหนดให้สถาบันการศึกษาต่างๆ จัดให้มีวิชาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาในคณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวารสารศาสตร์ และการเร่งรัดการเสริมสร้างเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั่วประเทศที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เพราะขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินการของเครือข่ายต่างๆ เหล่านั้น โดยเฉพาะเครือข่ายภาคประชาชนที่ต้องการการสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายจาก สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณให้เครือข่ายเหล่านั้นไปขยายผลต่อไปได้

ส่วนที่ ๕ แนวทางการพัฒนาภารกิจสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ซึ่งมีการวางแผนในการดำเนินการเชิงรุกมากขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพ ด้านการบริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐ การเตรียมพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการรองรับภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจและนำเครือข่ายการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ส่วนที่ ๖ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา มีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ

ข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐” อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ผู้บริหารของหน่วยงานรัฐในทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องพัฒนาการบริการประชาชนที่มาใช้บริการที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ให้ได้รับการบริการที่รวดเร็วและถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายโดยเคร่งครัด และให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจัดทำฐานข้อมูลของประชาชนผู้ให้บริการที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้เป็นระบบที่สืบค้นได้สะดวก และสามารถนำข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาในระดับนโยบายได้

(๒) ติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด และสรุปเสนอคณะรัฐมนตรีให้ทราบเป็นระยะ เช่น การรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่จะเลขที่ที่จะปฏิบัติตาม จึงควรกำหนดเป็นตัวชี้วัดส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรายงานผลตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นไป เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปกรติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า รายงานประจำปีควรแสดงผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในรอบปี และแสดงประสิทธิผลจากการใช้เงินงบประมาณของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้ชัดเจน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการขอขยายการดำเนินงานและงบประมาณได้

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานสำนักงานสถิติแห่งชาติขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานแล้ว แต่สำนักงานสถิติแห่งชาติแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการด้านการสำรวจให้ได้ แต่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแทน โดยได้จัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้แล้ว ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ส่งให้หน่วยงานต่างๆ และภาคประชาชนร่วมประเมิน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมผล

นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์ (ผู้แทนเลขาธิการ ก.พ.) ให้ข้อสังเกตว่า นอกเหนือจากการรายงานการติดตามประเมินผลของหน่วยงานภาครัฐผ่านเว็บไซต์ มีรูปแบบการรายงานแบบอื่นเข้ามาหรือไม่อย่างไร เพราะการรายงานผ่านเว็บไซต์อย่างเดียวอาจเป็นข้อจำกัดของหน่วยงานบางหน่วยงานได้

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การส่งรายงานผลการประเมินของหน่วยงานภาครัฐมี ๒ รูปแบบ คือ การรายงานผ่านเว็บไซต์ และส่งเป็นเอกสาร

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า จากการสำรวจพบว่าการที่หน่วยงานส่วนใหญ่จะเลยที่จะปฏิบัติตามตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเพราะผู้บริหารและหัวหน้าหน่วยงานไม่ให้ความสนใจ ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างนโยบาย ดังนั้นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจะพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีทราบและเสนอขอให้ดำเนินการปรับปรุง แต่หากไม่ใช่ปัญหาเชิงนโยบายต้องดำเนินการแก้ไขจากหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง

นายเกียรติชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรทำงานเชิงรุก โดยใช้กลไกกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ๕ (๘) ซึ่งการใช้มาตรา ๕ (๘) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แต่ที่ผ่านมามีการดำเนินการในส่วนนี้ค่อนข้างน้อย ในส่วนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของราชการผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ ควรจัดทำรายละเอียดการดำเนินการที่เชื่อมโยงกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจดำเนินการจัดทำรายละเอียดแบบรายงานในเว็บไซต์เป็นมาตรฐานขึ้นมาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ต่อไป และควรผลักดันเชิงนโยบายเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพราะในปัจจุบันเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการดำเนินงานการทับซ้อนกัน จึงควรดำเนินการกำหนดในเชิงนโยบายให้ชัดเจน

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ให้ข้อสังเกตว่า รายงานฉบับนี้เป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๕๒ อาจเพิ่มเติมเป็นข้อเสนอแนะสิ่งที่จะดำเนินการในอนาคตต่อไป

นายธีรภัทร สันติเมทนีดล (ผู้แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ให้ข้อสังเกตว่าการลำดับของส่วนต่างๆ ในรายงาน ส่วนที่หนึ่งรายงานการดำเนินงาน ส่วนที่สองรายงานเรื่องงบประมาณ ส่วนที่สามรายงานผลการดำเนินงานอีก ควรเรียงลำดับจากการดำเนินงานทั้งหมดก่อนแล้วจึงแสดงงบประมาณในการดำเนินการต่อไป ในส่วนประเด็นปัญหาด้านการสนับสนุนในเชิงนโยบาย หน้า ๔๑ ที่เน้นเรื่องการขาดความต่อเนื่องไม่ใช่ว่าขาดการสนับสนุนเชิงนโยบาย

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า กรณีปัญหาการขาดความต่อเนื่องทางการเมือง ไม่ควรเป็นปัญหาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นกรรมการประจำ ไม่ควรขึ้นอยู่กับรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่งประธานฯ เพราะรัฐมนตรีมีภาระหน้าที่ในการผลักดันงานด้านนโยบาย แต่งานประจำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องดำเนินการให้สำเร็จให้ได้ หากพบว่าปัญหาดังกล่าวมีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจริงจะต้องรีบหาทางแก้ไข ในส่วนกรณีผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสนใจการดำเนินงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติคณะรัฐมนตรีรองรับว่า การบรรจุข้าราชการระดับสูง ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ต้องมีความรู้ในด้านกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ประกอบกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ โดยทั่วไปไม่ได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดมากนักจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อมีการวินิจฉัยคดีของศาลปกครองที่ว่า การแต่งตั้งข้าราชการที่ขาดคุณสมบัติตามมติคณะรัฐมนตรีให้เสียไป หากต้องการจะผลักดันเรื่องนี้อย่างจริงจัง ควรจะต้องมีการตรวจสอบความรู้หรือตรวจสอบว่าได้มีการอบรมความรู้กันอย่างจริงจังหรือไม่ และจะต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับให้ผู้บริหารระดับสูงมีความรู้ความเข้าใจว่า ระบบการเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสาร มีการรั่วไหลของข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องในการบริหารงานด้านข้อมูลข่าวสาร ควรเสนอคณะรัฐมนตรีว่า การบริหารงานข้อมูลข่าวสารที่หละหลวมมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ การพัฒนาศักยภาพในการบริหารงานด้านข้อมูลข่าวสารเป็นการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติกำชับให้การดำเนินการเหล่านี้เป็นไปอย่างเคร่งครัดต่อไป

ประธานฯ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในรายงานส่วนที่ ๖ หน้า ๔๘ คือข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินงานต่อเนื่องและสิ่งที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคต ดังนั้นให้นำความเห็นของที่ประชุมเพิ่มเติมในส่วนนี้ด้วย

นายขวัญชัย วศวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า หน่วยงานปกครองท้องถิ่นมีจำนวนมาก ควรกำหนดกลไกผ่านมติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้าไปกำกับดูแลในเรื่องการรายงานเรื่องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และควรสร้างเครือข่ายย่อยในหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมด้วย

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในต่างประเทศใช้วิธีสร้างเครือข่ายโดยการพัฒนาเครือข่ายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสนับสนุนให้องค์กรอิสระของท้องถิ่นขึ้น หรือองค์กรเอกชนของท้องถิ่นขึ้น เพื่อดำเนินการเคลื่อนไหวในเรื่องการพัฒนากฎหมายข้อมูลข่าวสารในส่วนท้องถิ่น ซึ่งหากไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของส่วนท้องถิ่นโดยตรง อาจใช้วิธีมอบหมาย และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารราชการได้

นายอมร เลาหมื่นศรี (ผู้แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย) ให้ข้อสังเกตว่า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการติดตามประเมินผลทุกๆ ปี ซึ่งแบบฟอร์มการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ควรมีการจัดทำรายละเอียดให้ชัดเจนและละเอียดมากขึ้น และพิจารณาขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์ (ผู้แทนสมาชิกกร ก.พ.) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงาน ก.พ. จัดหลักสูตร ให้ความรู้ด้านพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับข้าราชการบรรจุใหม่ การเลื่อนตำแหน่งนิติกร หรือว่าข้าราชการระดับสูง มีการดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ แล้ว ในปัจจุบันกฎหมายข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ได้มอบอำนาจหลายส่วนไปที่กระทรวง ดังนั้นการอบรมหลักสูตรสำคัญต่างๆ จะไม่ได้อยู่ที่สำนักงาน ก.พ. แต่เพียงอย่างเดียว จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้ส่วนราชการให้ความรู้ด้านพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในหลักสูตรการเลื่อนตำแหน่งหรือหลักสูตรสำคัญที่ส่วนราชการจัดด้วย

ประธานฯ นายทศพร สิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า เห็นควรผลักดันนโยบายผ่านประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. การทำงานในเชิงรุกตามมาตรา ๘ (๘) ควรกำหนดรายละเอียดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับระดับการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน

๒. สร้างเครือข่ายผู้บริหารระดับสูง และสร้างความเข้าใจในส่วนของสำนักงาน ก.พ. ที่ได้มอบอำนาจให้แต่ละกระทรวง ทบวง กรม ไปเพิ่มเป็นหลักสูตรในการอบรมข้าราชการในหน่วยงานด้วย

๓. มุ่งเน้นการใช้กลไกในการผลักดันการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม

นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้สู่ท้องถิ่นผ่านผู้นำชุมชน เช่น แทรกการเผยแพร่ความรู้ผ่านการประชุมผู้นำชุมชนในระดับต่างๆ เพิ่มเติมด้วย

ประธานฯ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ควรแบ่งกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อให้สามารถเข้าถึงทุกระดับได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เช่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ส่วนท้องถิ่น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคที่แตกต่างกัน

นางอุมาสิริ สอาดเยี่ยม (ผู้แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ให้ข้อสังเกตว่า การติดตามประเมินผลการรายงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีการรายงานเข้ามาเพียงร้อยละ ๒.๕๒ ควรกำหนดเป็นภาคบังคับ และเน้นย้ำไปยังหน่วยงานที่ไม่ได้รายงาน ขอให้รายงานกลับมาด้วย

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ความพยายามสร้างเครือข่าย โดยการพัฒนาวิทยากรเครือข่ายตามหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้วิทยากรเผยแพร่ค่านิยม เกิดความรู้ เกิดทักษะในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีแนวความคิดในการพัฒนาการสร้างเครือข่ายทั้งในทางด้านความโปร่งใส และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้น ส่งเสริมให้มีสถาบันพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีหรือพินมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปี ๒๕๔๘ ให้สร้างสถาบันหรือหน่วยงานที่ทำงานเพื่อพัฒนาความรู้ และกิจกรรมด้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานระดับสากลต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ โดยให้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ ส่วนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเชิงนโยบายนั้นให้เพิ่มเติมประเด็นดังนี้

๑. ให้นิหน่วยงานของรัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในมาตรา ๘ (๑) - (๘) ผ่านทางเว็บไซต์ตามแบบรายงาน (Template) ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องเผยแพร่แบบรายงาน (Template) ทางเว็บไซต์ ทั้งนี้รูปแบบของแบบรายงาน (Template) ควรให้สอดคล้องกับภารกิจหน่วยงานของรัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๒. หน่วยงานของรัฐควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ควรผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย

๓. ควรสร้างเครือข่ายผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานของรัฐ โดยจัดการสัมมนาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงที่ผ่านการสัมมนาแล้วสามารถกำกับและผลักดันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๔. ควรจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Transparency and Privacy Academy) เพื่อให้มีองค์หลักในการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ โดยควรปรับโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อรองรับภารกิจดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ เมื่อปรับแก้ไขแล้วให้นำเรียนประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในลำดับต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ ศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ เอกบุตร กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ขอลาออก

เลขาธิการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ด้วย ศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ เอกบุตร ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ เพื่อไปปฏิบัติงานด้านวิชาการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป โดยที่กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะดำรงตำแหน่งครบวาระ ๑ ปี ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งตามมาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ได้กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และผู้ที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ได้ดำเนินการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ในสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และต่อจากนั้นไม่มีเรื่องอุทธรณ์เข้ามาในสาขาดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน ฝ่ายเลขาธิการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากงานวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารของราชการสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ไม่มีเรื่องอุทธรณ์เข้าสู่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาคำต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะดำรงตำแหน่งครบวาระ ๑ ปี ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมในขณะนี้ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติ ที่ประชุมเห็นชอบ

๕.๒ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยส่งข้อเสนอให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ ตามมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยได้ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการผลักดันให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดการประชุมสัมมนา ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (องค์กรเจ้าของข้อมูล) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (องค์กรเสนอเรื่อง) เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อรับฟังข้อเสนอและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ซึ่งสรุปได้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยเสนอขอให้เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีจำนวน ๖ ประเภท ได้แก่

(๑) รายงานและข้อมูลที่จัดทำขึ้นตามกรอบกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๖ รายการ

(๒) รายงานการศึกษาวิจัยและข้อมูลต่างๆ จำนวน ๑๗ รายการ

(๓) รายงานการประชุม และรายงานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
จำนวน ๖ รายการ

(๔) สัญญา สัมปทาน ใบอนุญาต จำนวน ๑ รายการ

(๕) นโยบาย แผน โครงการ งบประมาณ เงินกู้ จำนวน ๒ รายการ

(๖) ความตกลงระหว่างประเทศ จำนวน ๑ รายการ

โดยได้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แล้ว มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ นำไปศึกษาและกำหนดรายละเอียดกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องระหว่างประเทศ และกรณีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงภายในประเทศ นำเสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าหากมีการกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๕ (๘) จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องนี้มาแล้ว รวม ๒๑ หน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยในหลักการและภาพรวมของข้อเสนอทั้ง ๖ ประเภท คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้ยกร่างประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายธีรชัย ฅ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ อนุมัติในหลักการในการกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา ๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้สั่งการให้สอบถามหน่วยงานเจ้าของข้อมูลที่เกี่ยวข้องว่ามีความพร้อมหรือไม่อย่างไร ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๒ หน่วยงานเห็นด้วยในหลักการการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเฉพาะหน่วยงาน อีก ๘ หน่วยงานเห็นด้วยเชิงหลักการพร้อมส่งประเด็นที่ไม่เห็นด้วยในบางเรื่องเพื่อพิจารณาเพิ่มเติมด้วย คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้ยกร่างประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้น เพื่อประกอบการพิจารณาว่ามีข้อมูลใดบ้างที่ควรประกาศตามมาตรา ๕ (๘) เพิ่มเติม ดังนั้นรายงานที่สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยเสนอจึงเป็นที่เห็นพ้องต้องกันว่าสามารถจัดให้เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ (๘) ได้ แม้ว่าจะมีข้อกังวลบางประการ เช่น การเปิดเผยรายงานบางเรื่องเป็นข้อเท็จจริงที่มีการสรุปผลเป็นที่เรียบร้อยแล้วจะมีบางส่วนที่ต้องมีการถ่วงรอนให้รอบคอบเพราะอาจทำให้เกิดความสับสนของผู้รับข้อมูลได้ คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาในเบื้องต้นเห็นว่าหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลควรทราบว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่ควรให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษหรือการเปิดเผยสามารถใช้หลักคิดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่กำหนดให้สามารถลบ

หรือคัดลอกข้อมูลที่เป็นข้อมูลที่ต้องปิด ถ้าเห็นว่ามีคามจำเป็นเนื่องจากเหตุผลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในข้อ ๑๑ สัญญา สัมปทาน ใบอนุญาต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือการดำเนินการที่มีผลหรืออาจกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสุขภาพและสังคม รวมทั้งสัญญา สัมปทาน หรือใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติด้วย ซึ่งส่วนนี้จะพ้องกับมาตรา ๕ (๖) เรื่องสัญญา สัมปทาน ที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด คัดลอก หรือร่วมทุนกับเอกชนในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งการประกาศดังกล่าวจะขยายไม่เฉพาะสัญญา สัมปทานเท่านั้น แต่จะรวมไปถึงการอนุญาตทุกชนิด ซึ่งในการอนุญาตทุกชนิดนั้นมักจะมีผลกระทบต่อความลับทางการค้า มีผลกระทบต่อข้อมูลซึ่งเจ้าของข้อมูลให้มาแล้ว ไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยรวมทั้งมีผลกระทบอื่นๆ อีกด้วย

นายพรชัย ด้านวิวัฒน์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ) ให้ข้อสังเกตว่า หากมีการประกาศมีผลบังคับใช้จริง ส่วนราชการต่างๆ มีความพร้อมในैयाหาหรือการควบคุมเพียงพอหรือไม่อย่างไร

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การดำเนินงานในเชิงรุกที่ใช้นโยบายเปิดเผยเป็นหลัก ในวรรคสองของมาตรา ๕ ที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วยให้ลบหรือคัดลอกหรือทำโดยประการอื่นที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น ซึ่งยังอยู่ในหลักเกณฑ์ของมาตรา ๑๕ ในส่วนหลักการที่จะออกประกาศเป็นข้อมูลเบี่ยงคั้น ซึ่งได้รับการตรวจสอบและวิเคราะห์ในหน่วยงานนั้นๆ ผ่านการพิจารณาตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ แล้ว ซึ่งประชาชนได้รับประโยชน์ควรเห็นชอบในหลักการ

นางอุมาสิริ สอดเยี่ยม (ผู้แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ให้ข้อสังเกตว่า ในข้อ ๑๓ นโยบาย แผนงาน โครงการ งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นการเปิดเผยเฉพาะเจาะจงกับหน่วยงานที่ได้สอบถาม หรือหน่วยงานทั้งประเทศ หรือหน่วยงานที่ทำเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ

นายธีรชัย ฉนกร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ชี้แจงว่า เป็นผลจากการประชุมซึ่งผู้เข้าร่วมเป็นหน่วยงานที่ทำเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

ประธานฯ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ประการนี้ไม่มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป มีผลบังคับใช้เฉพาะบางหน่วยงาน ประการนี้ต้องมีผนวกแนบท้ายหรือไม่

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ประการจะต้องมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป เพราะจะถูกโต้แย้งเรื่องความเสมอภาคได้ ซึ่งจะต้องตีความหมายของคำว่า “สิ่งแวดล้อม” ไม่ได้จำกัดเฉพาะสิ่งแวดล้อมในทางกายภาพ แต่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในแง่โบราณคดีและในทางจิตวิทยาด้วย นอกจากนี้คำว่า “สุขภาพ” ต้องวิเคราะห์ว่าความเสี่ยงเกิดขึ้นได้แต่ต้องหาทางป้องกันความเสี่ยงและต้องยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ ประโยชน์ที่จะเกิดในด้านอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องยกเว้น จะมีเป็นจำนวนมาก

นางอุมาสิริ สอาดเยี่ยม (ผู้แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ให้ข้อสังเกตว่า ในร่างประกาศอ้างเฉพาะสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยเสนอ แต่นำมาบังคับใช้กับทุกส่วนราชการมันจะไม่ตรงกับการเกริ่นนำของร่างประกาศ

ประธานฯ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า นิยามของคำว่า “สิ่งแวดล้อม” และ “สุขภาพ” ควรจะปรากฏอยู่ในประกาศ เพื่อส่วนราชการจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดความหมายของสิ่งแวดล้อมว่า “สิ่งแวดล้อม” หมายถึง สิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวมนุษย์แต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะกายภาพ คำว่า “สุขภาพ” กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องสุขภาพครอบคลุมทั้งหมด โดยนิยามของกฎหมายที่ต้องการคุ้มครองมีขอบเขตที่กว้างมาก ซึ่งหน่วยงานมีหน้าที่เปิดเผยตามมาตรา ๑๑

นายธีรชัย ฉ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในข้อ ๑๓ นโยบาย แผนงาน โครงการ งบประมาณ มีกำหนดไว้ตามมาตรา ๕ (๑) อยู่แล้ว ในส่วนนี้จึงเป็นส่วนขยายเพิ่มเติม ในส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมาก ในร่างประกาศจึงมีการอ้างถึงเอกสารข้อเสนอ ซึ่งในเอกสารข้อเสนอจะมีการจำกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอาไว้ ไม่ได้เป็นการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานทุกหน่วย และหากมีการประกาศใช้แล้วจะมีคู่มือการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องแนบเสนอไปพร้อมด้วย เพื่อหน่วยงานจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การจำกัด
หน่วยงานไม่สามารถทำได้เพราะจะเป็นการเลือกปฏิบัติ ดังนั้นจะต้องประกาศตามกฎหมาย ถ้าจำกัด
จะต้องระบุว่าตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ หรือตามพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เป็นต้น

นายเจริญชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในข้อเสนอของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยประกอบด้วยพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งจะต้องทำการศึกษาเชิงลึก จึงได้กำหนดกรอบของสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จึงยึดตามค่านิยมพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ เป็นหลัก

นายจุชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องไม่ได้จัดหาข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเผยแพร่เท่าที่ควร ควรกำหนดให้ชัดเจนว่ากระทรวง หรือหน่วยงานใดที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลในเรื่องมลภาวะที่มีผลกระทบกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อความสะดวกของผู้ขอเข้าดูข้อมูล

นายอุมพล บัวสวรรค์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) ให้ข้อสังเกตว่า ควรกำหนดเรื่องเกี่ยวกับการเปิดเผยวัตถุที่อันตรายเพิ่มเติมด้วย

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการประเมิน EIA กับ HIA ที่มีข้อความที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ผู้ที่มีบทบาทในการอนุมัติโครงการต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมด้วย

มติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการโดยมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ
สรุปประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสนอในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

นางสาวลักขณา ศรีสุคนธ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดทำรายงานการประชุม